

DİJİTAL TANRI

YAPAY ZEKA

- SİSTEMDEN ÇIK -

GAZETECİ-YAZAR

ADEM EYÜPOĞLU

YD
YAYINEVİ

YAPAY ZEKÂ

Adem Eyüpoğlu

Editör

Ayşe Sağlam

Kapak

Hakan Düşova

ISBN: 978-605-9385-88-6

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden ve Yazardan izin almadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Yazardan Direkt – Türkiye
Yazardan Direkt Elektronik İletişim Tanıtım Paz. ve Tic. Ltd. Şti
Kozyatağı mah. Değirmen sk. Nida Kule No:18
Kat 10 Kadıköy-Erenköy/İstanbul
Tel: 0216 3011213
Sertifika No.47456

DİJİTAL TANRI
YAPAY ZEKÂ
-SİSTEMDEN ÇIK-

GAZETECİ-YAZAR
ADEM EYÜPOĞLU

2020

Adem Eyüpoğlu

1983 yılında Ordu'nun Kumru ilçesinde dünyaya geldi. 2000 yılında Fatsa Lisesi'nden mezun oldu. 2001 yılında Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nü kazandı. 2005 yılında İstanbul'a gelerek gazetecilik hayatına başladı. 2008 yılında 'Dün, Kendime seni anlattım' adlı ilk kitabını yayımladı. Adı geçen eser ile aynı yıl en iyi şiir kitabı dalında Türkiye 3.'lüğü ödülüne layık görüldü. 2009 yılında 'The International Center For Journalists' eğitim sertifikasını alan sayılı gazetecilerden biri oldu. 2010 yılında 'Üniversite Mezunu Çaycı Aranıyor' adlı araştırma kitabını yayımladı. Aynı yıl Ordu Üniversitesi tarafından 'Araştırmaya Değer Yazar' seçildi. 2011 yılında Marmara Üniversitesi İletişim Kulübü tarafından 'En Merak Edilen Yazar' seçildi. 2012 yılında 'Dijital Kıyamet 2038' adlı ilk bilim kurgu romanını yazdı. Edebi çalışmalarına 7 yıllık bir ara veren yazar 2020 yılında ise, elinizde bulunan eserini çıkardı. Yazar halen gençlere yön verecek yeni eserler yazmakla meşgul.

Teşekkür

Kitap yolculuğum boyunca bana destek olan aileme çok teşekkür ederim. Manevi desteklerinden ve eserle ilgili yapıcı eleştirilerinden dolayı Semih Karaduman ve Ramazan Bayse ile kitaptaki çizimleri yapan değerli sanatçı arkadaşım Tuba Geçgel'e teşekkür ediyorum. Ve kitabıma kucak açan sevgili yayınevime ve tüm çalışanlarına çok teşekkür ediyorum.

Tebrikler!

Sistemden çıkmak üzeresin. Bir kere sistemden çıktıktan sonra tekrar sisteme geri girişin çok kolay olduğu ama seni bunu yapmaman gerektiği konusunda uyarmak zorundayım. Sistemden çıkma fikrine sahip olmakla bu fikir için mücadele vermenin apayrı konular olduğunu belirtmem gerek. Bu kitabı alarak sistemden çıkma konusunda istemsiz davranan güruhtan bir nebze olsun ayrılmış bulunuyorsun. İlk adımı attığımıza göre, kurtulmak istediğimiz namütenahi sistemin ne olduğuna ve bizi nasıl çepeçevre sardığına bir göz atmamız gerek. Sistem, bu kitabı almaya gittiğin yerdir; kitabı alırken ödediğin para, eve giderken bindiğin otobüs, kullandığın telefon, sosyal medya hesapların ve hayatımızı çepeçevre saran teknolojidir. Şimdi etrafına bir bak gördüğün ne varsa sisteme dâhil. Tıpkı bir simülasyon gibi.

Yalnız, sistem konusunda ufak da olsa birtakım pürüzler çıkabilir. Gölgesini satamadığı ağacı bile kesen bir düzenin, seni sistemden kolayca çıkmana izin vereceğini sanmıyorum. Eğer aksini düşünmüşsen milyarlarca insanla aynı taraftasın demektir. Yani yanlış tarafta. Sistem soluduğun hava gibidir onsuz bir dakika bile hayatta kalma şansın yok. Tabii ben sana sistemden çıkış yolunu gösterene kadar. Onsuz yaşamının mümkün olduğunu anladığın anda, seni bekleyen korkunç sonu gördüğünde, bileklerini kesmiş bir insanın yavaş yavaş kan kaybından nasıl ölüme yol aldığını izlediğinde söylemek istediklerimi anlamış olacaksın. Sana bu kitapla tavşan deliğinin ne kadar derin olduğunu göstereceğim. Ama öncelikle kurtulmak istediğimiz bağımlılığın ne olduğunu ve bizi nasıl ahtapot gibi sardığını görelim.

İlk e-mail, 1971’de Ray Tomlinson tarafından gönderildi. Bugün günde 183 milyar e-mail gönderiliyor.

İlk spam e-mail, Gary Thuerk tarafından 3 Mayıs 1978’te şirke-

tinin yeni ürün demosu için 400 kişiye gönderildi. Bugün, günde 54 milyar spam e-mail gönderiliyor. 1985 yılının mart ayında ilk domain ismi www.symbolics.com olarak kaydedildi. Bugün, 271 milyon domain ismi kaydediliyor.

İlk arama motoru Archie, 1990 yılında oluşturuldu. Bugün, saniyede 45 bin 587 Google araması yapılıyor.

Canlı olarak yayına alınan ilk web site, 1991 yılında Tim Berners Lee tarafından oluşturuldu. Bugün 1 milyar website bulunuyor.

İnternetteki ilk fotoğraf, 1992 yılında yüklendi. Bugün, günde 1.8 milyar fotoğraf internette yükleniyor ve paylaşıyor.

İlk e-ticaret işlemi, 11 Ağustos 1994'te Sting'in "Ten Summoner's Tales" CD'si NetMarket web sitesinde 12.48 Dolar fiyatından satışa çıktı. Bugün itibarıyla e-ticaret satışları, 1.5 trilyon Dolar olarak görünüyor.

İlk banner reklam, Hotwired.com sitesinde yayınlandı ve 7 farklı sanat müzesinin reklamı yapıldı. 2012 yılında 5.3 trilyon banner reklamı, internette servis edildi.

3 Nisan 1995'te Amazon.com'dan ilk kitap sipariş edildi. 2013 Siber Pazartesi ile Amazon.com, saniyede 426 ürün sattı. Bu da 1 günde 36.8 milyon ürünün satışına tekabül etmektedir.

Facebook'a kurucu olmadan ilk katılan kullanıcı, 2004 yılında Mark Zuckerberg'in oda arkadaşı Arie Hasit oldu. Günümüzde Facebook'ta, 11 milyar kadarı mobilde olmak üzere aylık aktif 13 milyar kullanıcı bulunuyor.

İlk Youtube videosu Jawed Karim tarafından 23 Nisan 2005'te yüklendi. Bugün, Youtube'da Aylık 6 Milyar saat video izleniyor. Twitter'da atılan ilk tweet, kurucu Jack Dorsey tarafından 21 Mart 2006'da "Just setting up my twttr." Bugün günde 500 milyon tweet atılıyor.

İlk Instagram gönderisi Kevin Systrom tarafından 16 Temmuz 2010'da yayınlandı. Bugün Instagram'da günde 60 milyon fotoğraf paylaşıyor.
